

Beszámoló és pénzügyi elszámolás

2019. évi, XXVIII. Zempléni Fesztivál

A Zempléni Fesztivál

Észak-Magyarország, Tokaj-hegyalja és Zemplén legnagyobb kulturális eseménysorozatának különleges vonzereje a műfaji és területi sokszínűségben rejlik, hiszen Sárospatak, Sátoraljaújhely, Szerencs, Tokaj és több más zempléni település legszebb műemléki és szabadtéri helyszínein rangos komolyzenei koncertek, irodalmi- és jazz estek, kirándulások, kiállítások, gasztronómiai programok várják a közönséget. A fesztiválra jellemző, a közönség által igen kedvelt kirándulókoncertekkel a látogatók eljuthatnak a legeldugottabb falvakig, várakig, vadászkastélyokig, felfedezhetik a legkisebb települések rejtett értékekkel is bíró, ám a nagyközönség számára ismeretlen kis templomait, műemlékeit. Az eseményekhez kapcsolódóan a résztvevő településeknek is lehetőségük van megmutatni hagyományait, szokásait. A kulturális eseményekhez a táj jellegzetes ételeit, a híres tokaji borokat felvonultató – évről-évre változatlanul népszerű és sokszínű – bor-gasztronómiai programok is kapcsolódnak. A fesztivál változatossága biztosítja, hogy különböző korosztályba tartozók vagy eltérő érdeklődésű baráti társaságok, családok minden tagja, így a gyermekek is megtalálják a számukra érdekes programokat. A közös kirándulások, zenehallgatás, borozások alatt pedig új ismeretségek, barátságok születnek, ennek következtében nagyon sokan visszatérő vendégei a rendezvénysorozatnak. Ugyanekkor a fesztivál kiemelt célkitűzése, hogy a fesztiválra ide érkező nagyszámú vendégközönség mellett kimagasló minőségű kulturális programokat nyújtson a helyi közönség számára is.

Az idei fesztiválról

A Zempléni Fesztivál sikere immár több mint negyedszázada a szervezők és a helyi civil szervezetek, művelődési házak, önkormányzatok, turisztikai szolgáltatók térségi összefogásának köszönhető.

A régióbeli önkormányzatok támogató hozzáállása töretlen, amely hangsúlyát tekintve nem feltétlen anyagiakban, hanem az infrastruktúra, és a mindennél fontosabb szellemi és emberi erőforrások biztosításában mutatkozik meg. A helyi művelődési intézmények közül kiemelt partnerünk A Művelődés Háza és Könyvtára Sárospatakon, mely intézmény munkatársai már a fesztivál legelső évétől nélkülözhetetlen segítséget nyújtanak. A rendezvény támogatói körét a „második 25 év” harmadik évében, a XXVIII. fesztiválévben is sikerült megőrizni. Az idei évben négy helyi kötődésű cég is jelentős támogatást biztosított a rendezvénysorozatnak. A már három éve is „Aranyfokozatú”, helyi érdekeltégű Colas Északkő Kft. mellett a SzínvaNet Zrt. és a Zemplén Idegenforgalmi Kft. nyújtott ugyancsak „arany”-besorolású háttérrel. A tulajdonosa révén zempléni kötődésű FémAlk Zrt. pedig példaértékű módon megtartotta a tavaly nyújtott támogatás összegét.

Változatlanul kiemelt támogatóként állt mellettünk a Nemzeti Kulturális Alap Kulturális Fesztiválok Kollégiuma és az Emberi Erőforrások Minisztériuma. A Központi költségvetés vidéki fesztiválokra szánt keretéből idén kapott 35 millió forint ugyan elmaradt a korábbi években kapott összegtől, de a rendezvénysorozat kezdete előtti napokban még kiegészítő támogatást kaptunk az Innovációs és Technológiai Minisztérium miniszterétől, így összességében a központi forrásokból 70 millió támogatással gazdálkodhattunk. A támogatók mellett kiemelnénk együttműködő partnereinket is. Elsőként hivatalos borszállítónkat, a koncertszünetekben elegáns borkóstolókat nyújtó Grand Tokaj Zrt-t, s köszönettel tartozunk a sárospataki Borterasz üzemeltetői mellett az Oremus Pincészetnek, a Henye Borbárnak, a Patricius Borháznak, a Nobilis Pincészet és Udvarház tulajdonosainak, a Tokaj Fesztiválatlan csapatának és az Épszer munkatársainak is.

Míndezen anyagi és emberi forrásokra építve, kellő óvatossággal, de mégis magabiztosan állíthattuk össze a tíznapos kulturális kínálatot és vártuk Zemplénbe látogatóinkat; így elmondhatjuk, hogy a tavalyival közel azonos helyszínszámmal és azt megközelítő számú programmal sikerült elképzeléseinket, ill. rendezvényeinket megvalósítani.

A programokról

Az augusztus 9-i programok sorában idén is kiemelt jelentőséget kaptak a nyitókoncertet megelőző kiállításmegnyitók. A kassai Rovás Alkotóműhely kiváló művészeinek kollekciját hoztuk el Zemplénbe, hogy a fesztivál keretében nyíló tárlatok anyagait egész nyár végéig – sőt néhányukat szeptember közepéig – megtekinthessék az érdeklődők. Az első napon két kiállítóhely nyithatta meg kapuit. Ezek – és a négy további kiállítás – szervezésében és magas színvonalú megvalósításában most is Bordás István, a Sárospataki Képtár vezetője volt segítségünkre.

A nyitókoncertre zsúfolásig megtelt a sárospataki Rákóczi-vár udvara. Rövid megnyitó beszédben Demeter Ervin kormány megbízott és Aros János Sárospatak polgármestere köszöntötte a közönséget és a fesztivált.

Az est főszereplője a fesztivál rezidens társulata, a Budafoki Dohnányi Ernő Szimfonikus Zenekar volt. Az első részben *Mozart d-moll* zongoraversenyét hallhattuk, Balázs-Piri Soma szólójával. A második részben *Berlioz Fantasztikus szimfóniája* csendült fel, majd a megérdemelt, hosszan tartó taps hatására, ráadásként elhangzott a *Rákóczi-induló* is.

A Makovecz tér és a Művelődés Háza felújítási munkálatai miatt a Sárospataki Borterasz idén a Szent Erzsébet utcába költözött. A nyitónap este 10-kor a Nagy János Trió csapata kezdte meg az *Esti jazz* hangversenyek sorát.

Augusztus 10-én, szombaton már kilenc rendezvényből válogathatott a közönség. Sátoraljaújhelyen, majd Tolcsván is volt egy-egy kiállítás megnyitó. Az újhelyi megnyitót követően a Mynk Quartet adott koncertet. Megkezdtek a tematikus napok sorozatát is – ezen a délutánon Tarcalra látogattunk, ahol a Református templomban a Theater Brass Miskolc, a '6 puttonyos Borfalu'-ban a Jazzation lépett fel. Délután Sátoraljaújhelyen a gyermekes családok a *Kincskereső Kisködmön* történetét élvezhették, majd a Városháza udvarán *Divertimento* címmel udvari „szórakoztató zenéssel” vártuk az érdeklődőket. Sárospatakon is volt gyerekműsor a BonBon Matiné előadásában, az *Esti jazz* aznapi fellépője a Kodály Spicy Jazz volt.

11-én, vasárnap délután Sátoraljaújhelyen a Városháza dísztermében – a *Kávészonna* keretében – Bábel Klára hárfaművész és együttese várta a közönséget, majd a Főtéren a Kodály Spicy Jazz mutatkozott be.

Szerencsen, a Rovás Alkotóműhely sorozat hatodik kiállítás megnyitóját megelőzően a BonBon Matiné, majd a megnyitót követően a Pázmándi Gergely Trió lépett fel.

Míndeközben a sárospataki Rákóczi-vár udvarán Szőke Nikolett és a Jazzical Trió játszott, amit a Borteraszon a Szikes Zenekar remekbe szabott *Esti folk* koncertje követett.

Augusztus 12-én, hétfőn mindössze négy helyszínen, de igazán különleges programokat kínáltunk.

Koradéután indítottuk első *Kirándulókonzertünket* Hollóháza és Pálháza állomásokkal. A közönséget a kirándulás első megállóján 15 órakor Hollóházán a híres Porcelángyár kiállítótermében a BDZ Fúvósötös, majd 17 órakor Pálházán a Térségi Művelődési Házban az A'la cARTe Kamaraegyüttes fellépése várta.

Este 19 órakor Sátoraljaújhely-Széphalmon, A Magyar Nyelv Múzeumában az Ady Endre emlékére előadott „*Így szerettek őket*” című irodalmi összeállítás idén is óriási érdeklődést vonzott.

Sárospatakon az *Esti Jazz* színpadán a Rátonyi Róbert Trió és szólistájuk Csejtei Ákos zárta az aznapi programokat.

Augusztus 13-án, kedden Taktaharkány és Bekecs állomásokkal ismét két hangversenyre indult kirándulás. A „Virtuózokból” megismert Kökény Tamás a nagybőgő különleges oldalát mutatta be művészetével, a bekecsi katolikus templomban pedig az Új Harmónia Fúvósegyüttes adott klasszikus és kortárs művekből válogatott koncertet. Szerencsen *Szépség és Ritmus* címmel a SwingGirls formáció énekelt a Stúdió 11 kíséretével.

Sárospatakon a Református Kollégium Imatermében a „*Nyolcszemközt Mendelssohnmal*” című összeállítást hallhatták az Auer Trió és Hegedűs D. Géza előadásában. Az *Esti Jazz* programsorozatának keretében a Jazz Showcase egyik felfedezettje, az Organism Trió játszott.

14-én, szerdán a harmadik *Kirándulókonzert* első állomásaként Újhatán a fesztivált kiemelt módon támogató FémAlk Zrt. segítségével Kastélyszállóvá alakított épületben Bizjak Dóra és Megyesi Schwartz Lúcia adott „*Bolero*” címmel koncertet. A kirándulás második megállója Erdőhorvátiban volt, ahol a Református templom autentikus környezetében a Rosella Régizene Együttes lépett fel.

Újra a fesztivál helyszínei között köszönthettük Baskót, ahol a görögkatolikus templomban a Szent Efrém Férfikar énekelt. Akit a zenei élmény mellett a borkóstolás is vonzott, annak a Mynk Quartet tagjai a vonósnegyes műfaj új arcát mutatták meg a Patricius Borházban. Este Tokajban a Paulay Ede Színházban a hatvanas-hetvenes évek egykori sztárja, a még ma is népszerű Szécsi Pál emléke előtt tisztelegtünk egy összeállítással.

Ezt követően az Újbástya Rendezvénycentrumban az aznapi *Esti folk* keretében a Hurdy-Gang muzsikált.

Augusztus 15., csütörtök – újra „*Egy nap Mádon*”.

A nap programjai a világhírű barokk zsinagógában kezdődtek, ahol a klezmer műfaj legjelentősebb képviselője Jávorai Fegya – Dunai Tamás közreműködésével – odesszai kocsmadalokat adott elő. Ezt követően a Demetervin Pincészet történelmi helyszínnek is számító kertjében a Hurdy-Gang a „Hej, Rákóczi!” című összeállítással elevenítette meg a dicső múltat, majd a nap zárásaként a festői fekvésű Percze Élményközpont szabadtéri színpadán a Swing à la Django adott igen sikeres koncertet. Ezen az estén került sor Sárospatakon a Basilica Minor-ban a Szent Efrém Férfikar Árpádházi Szent Piroska tiszteletére összeállított misztériumjátékának magyarországi ősbemutatójára, majd az *Esti jazz* sorozatban a Jazz Showcase másik felfedezettje, a Senga lépett fel.

Augusztus 16-án, pénteken késődélelőtt – 17 órakor – a Grand Tokaj Szegi Pincészete fogadta a „Jó bor kell a magyarnak” című programra, azaz a Lakner Tamás vezette BorCanto énekegyüttes koncertjére érkezőket. A zenei élmény kiegészítőjeként a vendégeknek a fesztivál hivatalos borszállítója kiváló borait is alkalmuk volt megkóstolni. Két órával később a Henye Borbárban az Új Binder Quartet műsora mellett a bodrogkeresztúri borokat lehetett megízlelni. Akik e két hangverseny helyett vállalkoztak egy kassai kirándulásra, a Rodostói ház kertjében a Liszt Ferenc Kamarazenekar magyar szerzők műveiből összeállított koraesti hangversenyét hallották. A nyitóhangverseny, az aug. 14-i *Esti folke* és a mádi „Hej, Rákóczi!” koncert mellett ez volt a negyedik olyan rendezvényünk, amellyel a Rákóczi Emlékév keretében a Nagyságos Fejedelemre kívántunk emlékezni. Sátoraljaújhelyen a Városközpont Szabadtéri színpadán Szarka Tamás és a Ghymes „*Best of 35*” címmel játszott közel ezer fős közönségnek. 21 órától Sárospatakon az Ausztriából érkezett Hunter Special lépett föl az *Esti jazz* színpadán, s az amerikai származású Philip Yaeger vezetésével adott ízelítőt a bécsi jazzélet mai minőségéből. A koncerthez ezen az estén is a Borterasz pincészetei nyújtottak kóstolási lehetőséget.

A fesztivál második hétvégéjének szombatja ismét az *Egy nap Tolcsán* rendezvényeivel vette kezdetét. Délután 3-kor a FaReMiDo Társulat – Hábetler András vezetésével és élvezetes, StandUp stílusú konferálásával – vezette be a közönséget az operairodalom titkaiba. Öt órakor kezdődött a fesztivál legexkluzívabb programja az Oremus-szalomban. Az idei alkalommal egy rövid, fúvószenével kísért séta után a szalon hűvös, elegáns miliójében Balog József zongorázott. A művész remek érzékkel vegyítette az eredeti J.S. Bach szerzeményeket a nemrég Wolf Péter által számára komponált „*Wolftemperiertes Klavier*” sorozat néhány részletével. Délután 18 órai kezdettel még a gyermekes családoknak is lehetőségük volt egy kis szórakozásra: a Bormúzeum udvarán Bolba Éva és a Jazzterlanc játszott. Este 8 órára pedig megtelt a Szirmay-Waldbott Kastély mögötti szabadtéri nézőtér, ahol Lackfi János és a Fugato Orchestra igazán hangulatos nyáresti kikapcsolódást biztosított a tolcsvai nap záróeseményén.

Akik előző nap lemaradtak a BorCanto Együttes műsoráról, ezen a délutánon Hercegkúton, a Kőporosi Világörökségi Pincesoron igazán autentikus környezetben élvezhették a vidám bordalokat és persze Hercegkút remek borait is.

Tokajban a Fesztiválatlanban a Budafoki Dohnányi Zenekar és a Budapesti Akadémiai Kórustársaság – látványos képi világgal kiegészítve – egész estés filmzene koncertet adott „*FILMharmonikusok*” címmel. Mivel a térségben ezen a hétvégén már több rendezvény (Zemplén Néptáncfesztivál, Bor-Mámor-Bénye) is zajlott párhuzamosan a fesztivállal, a Katlan hatalmas nézőtere most nem telt meg teljesen, de így sem lehetett panaszunk az érdeklődők létszámára.

Míndeközben 21 órától a pataki Borterasz színpadán az Equinox, Márkus Tibor és együttese nyújtott éjszakába hajló szórakozást a közönségnek.

Változatlanul jó idővel, nagy meleggel köszöntött be Sárospatakon augusztus 18., az idei fesztivál utolsó napja. Erre a délutánra került az elmaradhatatlan *Megérthető zene* koncert, amit idén a Makovecz program keretében felújítás alatt lévő Művelődés Háza színházterme helyett új helyszínen, az SRK Wáberer Sportcentrumban rendeztünk meg. Hollerung Gábor karmester, a Fesztivál művészeti vezetője – a Budafoki Dohnányi Zenekar, a Budapesti Akadémiai Kórustársaság és négy kiváló szolista közreműködésével – Beethoven IX. szimfóniájának záró tétele, az ún. „*Örömmód*” rejtelmibe vezette el a hallgatóságot. Ez a koncerttípus mára már olyan sikeressé vált itt Zemplénben, hogy a megjelent igen nagyszámú közönség a Művelődés Háza nézőterére valószínűleg már nem is fért volna be kényelmesen. Délután a kisgyermekes családok közönsége előtt a Borterasz színpadán a Jazzterlanc és Bolba Éva lépett fel. Este 8 órakor a Rákóczi-vár udvarán, a fesztivál hivatalos záróhangversenyén a kiegészített Liszt Ferenc Kamarazenekar játszott, az est szolista Karasszon Eszter, karmestere Ricardo Casero volt.

Aki a nagy sikert követően még átsétált a Borteraszra, meghallgathatta az *Esti Jazz* keretében fellépő Varga Bendegúz Quintet műsorát.

Mivel a tavalyi fesztivál óta a programok többsége belépőjegyesre változott, a jegyeladásból származó bevételünk újra teljesítette az elvárt szintet, így ebből a szempontból is sikeresnek ítéljük a 2019-es Zempléni Fesztivált. A rendezvények látogatottsága átlagosan kilencven százalékos volt: összesen több mint tízezer látogató nézte meg az előadásokat. A programok szinte mind telházal üzemeltek, kivéve az egyébként 2500 férőhelyes Tokaj Fesztiválatlanban tartott produkciót. Az ingyenes rendezvények kihasználtsága már korábban is maximális volt, most ehhez felzárkóztak a belépődíjas események is.

Szervezés és Kommunikáció

A szervezési és előkészítő munka már 2018 őszén elkezdődött, de a program csak a végső költségvetési összeg ismeretében – 2019 nyár elején konkretizálódott.

A fesztivál kinézetében megújult, aktualizált honlapja május elejétől vált elérhetővé, már mind a fellépőkkel, mind a fokozatosan feltöltött részletes programmal. Május közepétől hirdetések közzétételével indult az évek óta megszokott – és a törzsközönség által igen kedvelt – jegyelővételi akció is, melynek keretében június végéig 20% engedménnyel lehetett a fesztivál programjaira jegyet váltani.

Június 25-én, ill. 26-án tartottuk a két sajtótájékoztatót (Budapest Music Center és Sárospatak, Újbánya Rendezvénycentrum). Ekkortól vehették kezükbe az érdeklődők a fesztivál részletes programfüzetét, ami 8.000 példányban, magyar és angol nyelven készült.

Július elejétől indult a reklámkampány második, intenzívebb szakasza, melyből a szerényebb költségvetés miatt idén csak igen kis számmal vehették ki részüket a fesztivál óriásplakátjai és egyéb kültéri reklámjai. Üzeneteinket főképp az elektronikus médián keresztül – rádióspotokkal, internetes bannerekkel, facebook és google kampánnyal – igyekeztünk eljuttatni a célközönséghez. Július folyamán a részletes programfüzet a jegyértékesítő hálózaton és az országos és regionális turisztikai csatornákon keresztül országosan is elérhetővé vált, és a fesztivál helyszíneire is eljutott. Ezzel egy időben az A2 méretű plakátokat is eljuttattuk a rendezvényhelyszínekre, hogy helyi segítőkink terjeszthessék és kihelyezhessék azokat.

Technikai adatok

XXVIII. Zempléni Fesztivál: 2019. augusztus 9–18., 19 zempléni település 40 helyszínén.

Programok száma: 52 koncert, ill. előadás, 7 kiállítás, ebből 1 társult program

Fellépők: 378 fő (a zenekarok és kórusok tagjaival)

Nézőszám: 11200 fő

Összköltség: nettó 90,4 millió forint

Honlap: www.zemplenifestival.hu

Budapest, 2019. szeptember 5.

Turjányi Miklós

ügyvezető, fesztiváligazgató